

Hepatit C - Patientinformation och förhållningsregler

Varför har jag fått denna information?

Ett blodprov har visat att du har hepatit C. Det här bladet innehåller information om hepatit C, hur sjukdomen kan behandlas och vad du behöver göra för att inte smitta andra.

Vad är hepatit C?

Hepatit C är ett virus som finns i blodet och infekterar levern. Det finns idag en bra och effektiv behandling som alla med hepatit C erbjuds och de allra flesta botas.

I början av sjukdomen får de flesta inga sjukdomssymtom. Infektionen kan läka ut av sig själv men de flesta har kvar infektionen om den inte behandlas. Efter många år kan obehandlad hepatit C göra att levern skadas och risken ökar för levercancer.

Läkarbesök och eventuell behandling är kostnadsfria.

Hur smittar hepatit C?

Hepatit C överförs med smittsamt blod. Det kan hända när en person som använder droger delar injektionssprutor, blandningskopp eller tillbehör med andra. Smitta kan i sällsynta fall överföras genom att smittsamt blod kommer i kontakt med skadad hud eller slemhinnor.

Risken att bli smittad via vaginalt samlag är mycket liten. Smittrisen är högre vid sex som kan medföra blödning eller skada på slemhinna, till exempel vid anala samlag.

Det fanns en risk för smittöverföring med blod och blodprodukter i Sverige under åren 1965–1991. Sedan 1992 testas alla blodprodukter för hepatit C och därför är den smittrisen mycket liten i Sverige idag, men den förekommer i andra delar av världen.

När smittar inte hepatit C?

Hepatit C smittar inte via kramar, pussar eller tårar, avföring, urin, kräkning eller snuva som inte är blodtillblandad. Blod på oskadad hud är ingen smittrisk.

Kan jag bli av med hepatit C?

Det finns idag enkel behandling som botar hepatit C och det är därför viktigt att du träffar läkare och sjuksköterska som kan hjälpa dig med behandling av hepatit C. En framgångsrik behandling gör att du bli smittfri och att risken för leverskada minskar. Efter avslutad behandling behöver du lämna nytt blodprov för att se att du inte har kvar viruset i blodet.

Även om du har haft hepatit C-infektion och blivit botad ger det inget skydd mot att smittas igen. Det finns inget vaccin mot hepatit C.

Vad ska jag tänka på för att inte smitta andra?

Hepatit C är en allmänfarlig sjukdom enligt smittskyddslagen. Du måste därför följa vissa regler som din läkare ger dig, så kallade förhållningsregler. Vårdnadshavare ansvarar för att barn följer förhållningsreglerna.

Förhållningsregler

- Du måste komma på återbesök när din läkare kallar dig till det.
- Du måste berätta att du har en blodsmitta när du söker tandvård eller sjukvård där personal kan komma i kontakt med ditt blod, till exempel vid provtagning eller kirurgi/operation. Du måste också berätta att du har en blodsmitta om du vill tatuera dig, pierca dig, ta hål i öronen eller få annan behandling där det kan bli en hudblödning.
- Om du använder sprutor eller kanyler för att injicera droger eller liknande får du inte låna ut eller dela dessa med andra. Du får inte heller använda gemensam blandningskopp och andra tillbehör. Injektionsverktygen måste förvaras och slängas så att de inte utgör en smittrisk för andra.
- Om du använder sprutor eller annan stickande utrustning för medicinskt bruk får du inte låta andra använda dessa och injektionsverktygen måste förvaras och slängas så att de inte utgör en smittrisk för andra.
- Dela inte skärande hygienartiklar, till exempel rakhyvel med någon annan. Vid skada, ta hand om blod och nedblodat föremål på ett säkert sätt.
- Du ska inte donera blod, organ eller vävnad.
- Om det finns risk för blödning och/eller skada på slemhinna vid samlag/annan intim kontakt ska du informera din partner om att du har hepatit C. Det gäller även om ni planerar att använda kondom.
- Om det finns risk för blödning och/eller skada på slemhinna vid samlag där penis är inne i slidan, ändtarmen eller munnen ska kondom användas under hela samlaget.

Hur länge gäller förhållningsreglerna?

Förhållningsreglerna gäller så länge du är smittsam. Din läkare kommer att tala om för dig när de slutar gälla.

Tycker du att de förhållningsregler du fått är fel?

Du kan begära att smittskyddsläkaren i din region prövar beslutet om förhållningsregler. Du kontaktar då smittskyddsläkaren i din region.

[Kontaktuppgifter till smittskyddsläkare | Smittskyddsläkarföreningen \(slf.se\)](https://www.slf.se)

Du kan också komma i kontakt med smittskyddsläkaren genom att ringa sjukvårdens växel i din region.

Innan en sådan prövning är klar måste du följa de regler du har fått.

För att skydda andra mot smitta är du dessutom skyldig att göra följande:

- Om en person får ditt blod i sår, ögon, näsa eller mun måste du informera om att blodet är smittsamt med hepatit C. Uppmana personen att omgående skölja med vatten. Hen ska snarast kontakta sin vård-/hälsocentral, närmaste infektionsklinik eller 1177 för fortsatt rådgivning.
- Var noga med att lägga förband på alla sår. Om någon hjälper dig med såromläggning ska hen använda plasthandskar.
- Förpacka nedblodat material noga innan det kastas. Om du fått blod på kläderna kan de tvättas som vanligt i maskin. Blodfläckar på ytor torkas bort med till exempel papper som sedan slängs i vanliga soporna. Tvätta sedan noga med vatten och rengöringsmedel.

Graviditet och amning

Risken för att en gravid ska smitta barnet är låg. Hepatit C är inget hinder för graviditet eller amning. Det är en fördel för dig om du kan planera din graviditet så att du kan få behandling som botar sjukdomen innan du blir gravid.

Smittspårning

Enligt smittskyddslagen måste du medverka i smittspårning. Det innebär att du måste ge information till vårdpersonal så att de kan ta reda på när, var och hur du kan ha smittats och om du kan ha smittat andra.

Det du berättar är sekretessbelagt (hemligt) och de personer som du berättar om kommer inte att få reda på vem du är.

Mer information

[Hepatit C | 1177 \(1177.se\)](https://1177.se/hepatit-c)

